

Evaluatie 2013 en consequenties jaarprogramma 2014

BESPROKEN IN BESTUUR 7-01-2014

Missie

Voor een mooi en groen Zeist en aantoonbaar invloed van burgers

Motto 2014

Vroegtijdig en samen met andere organisaties meer invloed krijgen op het gemeentebestuur door informatievoorziening en burgerparticipatie.

Mogelijke actie- en verbeterpunten 2014

Het bestuur kiest als minimum-prioriteiten het informeren van burgers en het onderhouden van het eigen netwerk. Per geval worden afhankelijk van het belang van activiteiten, de kosten-batenafweging, de beschikbare tijd en menskracht de prioriteiten gesteld. Daarbij gaat het om het uitvoeren van de denktankfunctie voor de samenwerkende groepen en de beïnvloeding van het beleid van de gemeente en andere organisaties. Waar nodig en mogelijk zal de Stichting Beter Zeist inspreken over nieuwe plannen en ondersteunt zij ook andere groepen bij hun procedures.

Het verbeteren van het de gemeentelijke voorlichting heft voor het platform van buurten hoge prioriteit. Een vroegtijdige, objectieve voorlichting over projecten en afspraken is een voorwaarde om Zeistenaren te laten meedenken over hun eigen buurten en over gemeentelijke plannen. De invloed van de burgergroeperingen is essentieel bij opzet van burgerparticipatie en van formele inspraak. Immers, wezenlijke communicatie is een tweezijdig proces.

Evaluatie 2013 en mogelijke actiepunten 2014

Per onderwerp wordt eerst een evaluatie gegeven van 2013, waarna; daaruit zijn mogelijke activiteiten afgeleid voor het jaarprogramma 2014.

Het bestuur kiest daaruit in 2014 de activiteiten die een meerwaarde hebben en die prioriteit krijgen. Daarbij gelden als belangrijkste keuzecriteria:

- De relatie met de canon, de strategie, de beleidsaccenten en de statuten;
- De precedentwerking van de activiteiten en het belang van buurt overstijgende zaken voor de lange termijn;
- De kosten – baten analyse: de beschikbare tijd, inzet en geld versus de verwachte kansrijke effecten.

1 Organisatie

1a Bestuur

Evaluatie 2013

- Het bestuur was ook het vijfde jaar met de vele activiteiten zwaar belast ondanks de volledige bezetting met vijf leden en de ondersteuning door de bestuursadviseur (ex secretaris). De taakbelasting is nog onevenwichtig. Wel zijn de prioriteiten opnieuw vastgesteld (zie boven punt 1).

Mogelijke actiepunten 2014

- Benoeming nieuw bestuurslid Zeist-Noord (huidige aspirant-lid).
- Heldere taakverdeling doorvoeren met per taak of activiteit een eerste verantwoordelijke 'trekker' met een steeds te raadplegen 'achtervanger'.
- Toepassen vastgestelde prioriteitstelling.
- Betrekken van personen die deelactiviteiten uitvoeren, bijvoorbeeld ter ondersteuning van het bestuur en in werkgroepen.

1b Platform

Evaluatie 2013

- Een actieve participatie van buurtorganisaties blijft wenselijk.

- Inhoudelijke meningsvorming en de beleidsvoorbereiding kunnen door het houden van themabijeenkomsten worden ondersteund.
- De samenwerking met de lokale milieuorganisaties en met de algemene ondernemersorganisaties verloopt goed.

Mogelijke actiepunten 2014

- Contact met de buurtorganisaties versterken.
- Informatie-uitwisseling voortzetten; huidige Nieuwsflits tenminste eenmaal per maand en zo nodig extra mailen voor actueel nieuws.
- Organiseren van enkele themabijeenkomsten met Zeister organisaties en raadsleden e.a. met inbreng van deskundige derden, waarbij de site en rapporten als informatiebron worden gebruikt.
- Mogelijke onderwerpen voor de themabijeenkomsten: financiën gemeente, verbeteren beleidsproces gemeente (2^e deel voorstel Raamwerk Burgerparticipatie), bomenbeleid en financiering daarvan, en wonen/bouwen in Zeist.

1c Donateurs

Evaluatie 2013

- Het aantal donateurs is gedurende het jaar ongeveer constant gebleven.
- De informatievoorziening aan de donateurs is eind 2013 sterk verbeterd door de vernieuwde interactieve, uitnodigende site.
- De opvattingen van begunstigers en belangstellenden zijn gepeild door middel van een enquête.

Mogelijke actiepunten 2014

- Overleg met organisaties die nog niet zijn aangesloten; instellingen en bedrijven die de doelstelling onderschrijven kunnen ook donateur of waarnemer worden, zoals ondernemersorganisaties en huurderorganisaties.
- Activiteiten en voorlichting aanpassen aan doelgroepen; de voorlichting kan zo nodig ook via gerichte mails per wijk/buurt.
- Het selectief verspreiden van flyers aan belangstellenden bij bijeenkomsten en manifestaties in plaats van generaal.

1d Financiën

Evaluatie 2013

- Financiële armslag voor activiteiten en voor publiciteit handhaven.
- Gemeente steunt Beter Zeist niet, mogelijk om politieke redenen.

Mogelijke actiepunten 2014

- Voor projecten of activiteiten bijdragen of medewerking vragen van buurtorganisaties, al of niet in financiële vorm.
- Per project of activiteit eenmalige bijdragen of medewerking vragen van (betrokken) instellingen en bedrijfsleven.

2 Resultaten en effecten van het functioneren van de stichting

Positief 2013

- De naamsbekendheid is vergroot bij burgers en de gemeente. De fracties, ambtenaren en beleidsinstanties kennen de stichting meer.
- Er is beter en regelmatig contact met raadsfracties, collegeleden en ambtenaren, zodat ook vroegtijdig inbreng wordt geleverd aan de beleidsvoorbereiding.
- Buurtgroepen en burgers kunnen nu moeilijk toegankelijke informatie verkrijgen via de website en bestuursleden.
- De bezuinigingsdialoog op het gebied van RO gaat in de richting van de keuzen van Beter Zeist, zoals het matigen van de bouwambitie van de gemeente. In de uitwerking van de Woonvisie krijgt dit nu gestalte mede door de economische stagnatie.

- Er is – althans in woorden – een raadsbrede ondersteuning van de Bomenbeheersvisie; de financiële onderbouwing ontbreekt echter nog.
- Er is aantoonbaar aandacht voor burgerparticipatie bij enkele trajecten van de gemeente en bij meer raadsleden.
- Directe opbrengsten liggen vooral in de buurten waarmee is samengewerkt. Duidelijk komt dit tot uitdrukking in de wijken waar is geholpen bij inspraak en procedures zoals in Kerckebosch (vermindering verheiding en aanpassing plan) en rond het Sanatoriumbos (afblazen buurtschap).
- Ondersteuning bij procedures heeft geholpen bij het (voorlopig) uitstel of aanpassing van door burgerorganisaties ongewenste projecten, zoals bij het Centrumplan en het voorstel over de reclameborden.
- Beter Zeist heeft in het commentaar op de jaarstukken 2012, de begroting 2013 en de voorjaarsnota 2013 (met de meerjarenraming van de gemeente) de financiële situatie en risico's van de gemeente in kaart gebracht met aanbevelingen voor verbetering. Een eerste poging via een gemeentelijke informatiebijeenkomst is uitgevoerd om de gemeentelijke begrotingen uit te leggen.

Mogelijke verbeterpunten 2014

- De naamsbekendheid leidt nog niet tot grotere duidelijkheid bij burgers dat Beter Zeist geen politieke partij is. Hierop blijven hameren.
- De gemeente is beleidsmatig nog (te) weinig op de wensen van de burgergroeperingen gericht. Zij ziet kritiek van burgerorganisaties, waaronder Beter Zeist, soms als een verkapte partijpolitieke actie, zoals bleek uit eerdere reacties op de ondersteuning van de procedures over projecten (zoals het Sanatoriumbos, Kerckebosch, Zeister Warande) en over het rapport Zorgen om Zeist en het commentaar op de jaarstukken.
- Projectontwikkelaars en semi-projectontwikkelaars, zoals zorginstellingen en woningcorporaties, hebben nog steeds een (oneigenlijk) grote invloed bij (interactieve) trajecten voor de voorbereiding van gemeentelijk beleid. Het leidt bij de gemeente ook tot het nemen van te grote financiële risico's.
- De gemeente probeert daarentegen de invloed van buurtorganisaties te dempen door het stringent controleren op de ontvankelijkheid van zienswijzen, bezwaren en beroepen en op de delegatie van bevoegdheden van georganiseerde appellanten.
- Ook blijft de gemeente selectief en willekeurig doorgaan met het voor inspraak uitnodigen van burgerorganisaties.
- De voorlichting van de gemeente is nog erg gericht op public relations voor de korte termijn in plaats van op het opbouwen van een tweezijdige communicatie met burgergroeperingen op basis van vertrouwen. In de mondelinge voorlichting wordt kritiek van organisaties zoals Beter Zeist en andere nog moeilijk geaccepteerd.
- De beschikbaarheid van informatie over de haalbaarheid en consequenties van projecten is te beperkt; soms wordt relevante informatie al of niet bewust achter gehouden of onnodig langdurig geheim gehouden, zoals bij bestemmingsplannen, het gemeentehuis en andere projecten. De gemeente rekt daarbij haar mogelijkheden tot geheimhouding maximaal op.
- Er is voor de burgers nog steeds gebrek aan betrouwbare en valide informatie over kengetallen van de achtereenvolgende gemeentebegrotingen en over toegankelijke, interpreteerbare beleidsgegevens van gemeentelijke thema's en projecten (ruimtelijke ordening, groen, infrastructuur etc.). De in 2013 gehouden gemeentelijke informatiebijeenkomst zal een vervolg moeten krijgen.

3 Strategie en invloed

Evaluatie 2013

- De gemeenteraad zou in het kader van het dualiteitsprincipe meer tegenspel moeten bieden aan het College, dat in het algemeen de ambtelijke beleidsvoorstellen overneemt en verdedigt.
- De gemeente past selectief eigen voorkeuren toe wie wanneer mag meespreken bij voorbereiding van bepaalde plannen van de gemeente. Er is geen plan van aanpak of een raamwerk voor burgerparticipatie, maar een eigen ad hoc 'maatwerk per ontwikkeling'.
- Bij private voorbereiding van plannen wordt burgerparticipatie overgelaten aan de betrokken (project)ontwikkelaars. Deze beperken zich tot de formele inspraakprocedures na afloop van de planvoorbereiding. De gemeente stelt nog steeds geen eisen aan de burgerparticipatie bij private initiatieven.
- De formele inspraak bij de gemeente wordt vaak gekenmerkt door te weinig echte dialoog zoals blijkt bij de gehouden Ronde tafels.
- Gezien de taakoverheveling aan de gemeenten, het uitbesteden van gemeentelijke taken aan regionale organen en de taakbegrenzing van de Raad van State en haar taakopvatting en -uitvoering worden beroepen steeds minder kansrijk.
- Het door Beter Zeist veel energie stoppen in procedures (de curatieve aanpak) werkt remmend op de uitvoering van andere taken, in het bijzonder die tijdens het voortraject van ontwikkelingen (de preventieve aanpak). Achterhoede gevechten moeten zo mogelijk worden vermeden, tenzij dat belangrijke tijdwinst oplevert.
- Externe contacten, zoals met organisaties op enigszins verwante terreinen, de raad en persorganen, behoeven verbetering onder het motto: *samen meer invloed krijgen*.
- De aandacht moet niet te versnipperd raken over vele onderwerpen; dit om overbelasting te voorkomen en om voldoende energie en tijd over te houden voor de kernpunten van het beleid van Beter Zeist.

Mogelijke actiepunten 2014

- De strategie richten op enkele prioriteiten.
- Daarbij *vroegtijdig* processen en standpunten beïnvloeden.
- Het indienen van zienswijzen en beroepen e.d. (zo veel mogelijk) overlaten aan de buurtgroeperingen en samenwerkende organisaties, maar deze zo nodig wel ondersteunen en adviseren. Alleen zelf activiteiten uitvoeren in geval van meerwaarde, kansrijker effecten, precedentwerking en belangrijke buurt overstijgende zaken, die voor de lange termijn van belang zijn. De directe kosten zijn voor de buurtgroep(en).
- De noodzakelijke contacten onderhouden en verstevigen met de pers, huurderskoepels, woningbouworganisaties, zorginstellingen, de provincie en landelijke organisaties met een soortgelijke doelstelling. Dit om elkaar te informeren en zo nodig elkaars activiteiten te ondersteunen.
- Een duidelijk imago communiceren via de 'canon' van Beter Zeist over de rol van Beter Zeist, kwaliteit van ruimte en leefomgeving (bouwen, wonen, leefomgeving, groen) en vroegtijdig invloed van burgers.
- Niet alleen zachte druk uitoefenen op basis van deskundigheid, maar ook korte acties ondersteunen; daarbij ook insteken op financiële risico's van projecten en activiteiten.
- Blijven hameren op de voordelen van een plan van aanpak of raamwerk burgerparticipatie, ook voor de private sector.

- Idem pleiten voor een betere dialoog tijdens de formele trajecten van inspraak waaronder de Ronde Tafels. Wel is er bij sommige voorzitters en onderwerpen sprake van enige verbetering.
- Geen partij worden (dan één van de vele partijen die vaak ook nog veranderen van kleur en opvattingen), maar contact onderhouden met politieke partijen over het realiseren van de canon.
- Ook zoeken naar het belang voor politici. Wel oppassen dat Beter Zeist hun werk niet gaat doen en zij achterover gaan leunen of zich bedreigd voelen in hun positie.

4 Studie, onderzoek en dienstverlening

Evaluatie 2013

- Veel tijd en aandacht is besteed aan bestudering van gemeentelijke visies en voorstellen en aan het thema gemeentefinanciën. De resultaten in de vorm van inspraakreacties, zienswijzen en inhoudelijke brieven zijn grotendeels ook bruikbaar voor andere projectontwikkeling en als bron voor voorlichting.
- Er zijn hulpmiddelen beschikbaar (voor verhuur van hulpmiddelen) voor bijeenkomsten, zoals partytent, beamer en megafoon.

Mogelijke actiepunten 2014

- Toegankelijk maken van het benodigde bronnenmateriaal.
- In activiteiten en inspraakreacties gebruik maken van reeds uitgebrachte rapporten zoals het 'Raamwerk Burgerparticipatie', 'Zorgen om Zeist' en andere reeds beschikbare stukken.
- Publiciteit over de verhuur van hulpmiddelen.

5 Voorlichting, publiciteit en website

Evaluatie 2013

- Per thema of activiteit werd specifiek aandacht besteed aan publiciteit. Daarbij is ook gebruikt gemaakt van publicitaire mogelijkheden en activiteiten van andere organisaties.
- De website is sterk verbeterd zowel (lay out) technisch als inhoudelijk; deze is interactiever en aantrekkelijker gemaakt door:
  - o De actuele nieuwspagina met verwijzing vanuit de Nieuwsflits;
  - o De artikelen voor het overzicht en de achtergronden;
  - o Het onderscheiden van de archieffunctie, waarbij de oudere bestanden via de zoekfunctie op trefwoord/onderwerp toegankelijk blijven;
  - o Het actualiseren van de informatie op de site.
  - o Het via de site kunnen invullen van formulieren, enquêtes, het aanmelden als donateur en idem voor bijeenkomsten.

Mogelijke actiepunten 2014

- Korte Nieuwsflits regelmatig voortzetten met verwijzing naar de site en andere bronnen.
- Voortgaan met actief schrijven van columns, artikelen, persberichten, brieven en het afgeven van interviews (vooraf overleg met betreffende media daarover) ten behoeve van persorganen zoals AD/UN, Stadspers en Nieuwsbode.
- Maken van teksten, foto's en video's voor de plaatselijke en regionale TV, You Tube en sites zoals 'Rondom Zeist'.
- Zo veel mogelijk aansluiten bij activiteiten van buurtgroepen en andere organisaties, zoals die van milieu en landschap, huurders, ondernemers en nieuwkomers.
- Gebruik maken van bijeenkomsten en manifestaties van anderen, zoals buurten, gemeente, politieke partijen, bijvoorbeeld: Dag van het Park, Boomplantdag; bekronen van actieve organisaties en Zeistenaren.
- Via de site kunnen bijhouden van bestanden en de donateurs- en adressenadministratie.